

Vergaderjaar 2022–2023

35 207

China

Nr. 65

BRIEF VAN DE MINISTERS VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING EN VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 juni 2023

In antwoord op het verzoek van de vaste commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van 15 mei jl. wordt hierbij, mede namens de Minister-President, een verslag aangeboden van het bezoek van de Chinese vicepresident Han Zheng aan Nederland.

Daarnaast gaat deze brief beknopt in op het telefonische kennismakingsgesprek tussen Minister-President Mark Rutte en de Chinese premier Li Qiang. Tot slot bevat het een kort verslag van het werkbezoek van de Minister van Buitenlandse Zaken Wopke Hoekstra aan China.

Bezoek Chinese vicepresident

De vicepresident van China, de heer Han Zheng, bracht van 10–12 mei een werkbezoek aan Nederland. Op 11 mei had de vicepresident, op zijn verzoek, een audiëntie met Zijne Majesteit de Koning op Paleis Huis ten Bosch. In de middag ontving Minister-President Mark Rutte vicepresident Han Zheng op het Ministerie van Algemene Zaken, gevolgd door een delegatieoverleg waar de Minister-President en Minister Schreinemacher aan deelnamen.

Het bezoek van vicepresident Han Zheng was voor de vicepresident het derde bezoek aan een Europees land in een week tijd. In de dagen daarvoor was hij in Portugal en het Verenigd Koninkrijk.

China is een belangrijke speler op het wereldtoneel en samenwerking met China is cruciaal voor de aanpak van internationale vraagstukken, onder andere op het gebied van klimaat, gezondheid, economische stabiliteit en internationale veiligheid. China is bovendien een belangrijke handelspartner van Nederland en de EU. Bezoeken als deze bieden gelegenheid om het over alle aspecten van de relatie te hebben.

In de gesprekken ging het over het belang van het opbouwen van wederzijds begrip en vertrouwen om internationale uitdagingen op te lossen. De Minister-President riep de Chinese regering op om haar invloed bij Rusland aan te wenden om de oorlog tegen Oekraïne te beëindigen en noemde het gesprek tussen president Volodymyr Zelensky en president Xi Jinping in april jl. een positieve stap. Ook benadrukte de Minister-President het belang van de escalatie en het behoud van de status quo in de Straat van Taiwan. Van Nederlandse zijde werd daarnaast het belang benadrukt van een EU-Chinatop dit jaar om de EU-China betrekkingen in brede zin te bespreken na een lange periode van beperkte contacten. China ziet het bezoek van de voorzitter van de Europese Commissie Ursula Von der Leyen en president Emmanuel Macron aan de Chinese president in april jl. als een goede stap in de EU-China relatie.

Daarnaast werden de handelsrelatie tussen Nederland en China en de kansen voor het bedrijfsleven op onder andere het gebied van landbouw besproken. Minister Schreinemacher gaf aan later dit jaar een bezoek aan China te willen brengen om in het kader van het Joint Economic Committee te spreken over nadere samenwerking, maar ook over zorgen in het kader van de economische relatie. Van Chinese zijde zijn de door Nederland aangekondigde exportcontrolemaatregelen op het terrein van geavanceerde productieapparatuur voor halfgeleiders ter sprake gebracht. Vanuit Nederlandse zijde zijn de voorgenen maatregelen toegelicht.

Zowel van Nederlandse als Chinese zijde was er aandacht voor de kansen en zorgen op het gebied van Artificial Intelligence, mede in het kader van de eerste topontmoeting op het gebied van *Responsible Artificial Intelligence in the Military Domain*, die in februari dit jaar in Nederland werd gehouden. Beide landen hechten er belang aan om dit onderwerp met elkaar te blijven bespreken. Voor Nederland is hiervoor ook het betrekken van de kennis en ervaring van het bedrijfsleven van belang. Het gesprek ging tevens over het versterken van de samenwerking tussen Nederland en China op het gebied van klimaat.

Kennismakingsgesprek Chinese premier Li Qiang

Op 16 mei jl. sprak Minister-President Mark Rutte telefonisch met de Chinese premier Li Qiang. Het betrof een eerste kennismakingsgesprek na de benoeming van premier Li in maart van dit jaar. Beiden benadrukten het belang van de bilaterale betrekkingen. Voornaamste gespreksonderwerpen waren economische betrekkingen, klimaatsamenwerking, Oekraïne-Rusland, halfgeleidertechnologie en de EU-China betrekkingen.

Werkbezoek Minister Hoekstra aan China

Minister Hoekstra bracht op 23–24 mei jl. een werkbezoek aan Beijing waarbij hij uitgebreid sprak met zijn Chinese ambtgenoot Qin Gang en met de Chinese vicepresident Han Zheng. Het was een belangrijke gelegenheid om opnieuw te engageren na drie jaar van corona-gerelateerde reisbeperkingen en diepgaand te kunnen spreken over zaken waar Nederland en China kunnen samenwerken, maar ook over kwesties waar wij het oneens over zijn. Tijdens de gesprekken met Chinese autoriteiten zijn dan ook zorgpunten van het kabinet overgebracht over onder andere oneerlijke handelspraktijken, de mensenrechtensituatie, de spanningen in de Straat van Taiwan, cyberaanvallen en ongewenste inmenging. Ook deed Minister Hoekstra een dringend beroep op China om Rusland ervan te overtuigen de agressie tegen Oekraïne te stoppen, erop toe te zien dat geen militaire goederen aan Rusland worden geleverd of op andere wijze sancties tegen Rusland worden omzeild. Van beide zijden werd het belang benadrukt van dialoog en samenwerking op basis

van gedeelde belangen, bijvoorbeeld op het terrein van klimaat en waterbeheer.

Minister Hoekstra had ook een ontmoeting met Nederlandse ondernemers in China.

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher

De Minister van Buitenlandse Zaken,
W.B. Hoekstra